Влада — Радам!

Голос України

Ґазета Верховної Ради України ◆ № 50 (300) ◆ Четвер, 19 березня 1992 року ◆ Ціна 15 коп.

В МВС України відбулися переговори між міністром закордонних справ Анатолієм Зленком і секретарем (міністром) фінансів Лівійської Арабської Джамахірії Мохамедом аль Мадані аль Бухарі. Було підписано протокол про встановлення дипломатичних відносин між двома країнами. Лівія стала 58-ю державою, з якою Україна встановила дипломатичні відносини.

У КИЄВІ відбулася зустріч глав церков, релігійних організацій і об'єднань, що діють в Україні.

Учасники зустрічі обговорили Указ Президента України, в якому йдеться про повернення релігійним конфесіям культових споруд та церковного майна. Представники Української православної, Української автокефальної православної, Української греко-католицької, римо-католицької церков, Союзу вільних церков християн віри євангельської, об'єднання релігійних громад іудейського віровизнання, вірмено-григоріанської апостольської церкви, караїмських кінас та надіату мусульман Криму сприйняли цей документ як позитивний крок у міжконфесійних стосунках в Україні.

ВРАХОВУЮЧИ вкрай складну суспільно-політичну обстановку, яка складається в суміжних з Україною районах Республіки Молдова внаслідок загострення збройного протистояння між протиборствуючими сторонами, Одеський облвиконком утворив тимчасову комісію по оперативному розгляду і вирішенню питань, пов'язаних з прийомом біженців з Придністров'я.

Усе у дбайливого господаря повинно з користю бути використане, щоб дарма й тріска не пропала. А тут цілісінське древко та ще з таким вінчиком! Декому 17 березня на Манежній площі в Москві заманулося начепити на нього знамено держави з минулого, якого не повернути. Кожний має право на бажання. Тільки треба було б тим бажаючим поглянути навкруги і пильно вдивитися. На другому кінці того древка, а точніше держака, величезна мітла. А мітла від слова мести, вимітати старе. Такий натяк делегатам позабудькуватого VI з'їзду народних депутатів СРСР зробив білоруський фоторепортер Сергій ГРИЦ.

24 березня 1992 року продовжиться засідання сесії Верховної Ради України, а поки що робота триває у постійних комісіях.

Читайте в номері

6 ЗАШМОРГ НА ШИЇ «ІНДУСТРІЇ» Сповідь підприємця

У наступному випуску

Закон України

ПРО КОЛЕКТИВНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ГОТОВІ ПОДАТИ ДОПОМОГУ

«Ми хочемо, щоб Україна була членом нашого банку і готові надати їй підтримку»,— заявив у Києві віце-президент Міжнародного банку реконструкції і розвитку (МБРР) Вілфрід Талвіц. Він прибув до столиці України з метою вивчення стану справ на місці.

17 березня Вілфріда Талвіца прийняв Президент України Леонід Кравчук. Він висловив глибоке задоволення бажанням банку подати Україні необхідну допомогу для забезпечення якнайшвидшого соціально-економічного розвитку.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром України Вітольдом Фокіним гість був ознайомлений з ходом економічної реформи.

ДЛЯ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

Як повідомив заступник командуючого Національною гвардією України генерал-майор гвардії Володимир Мохов, відповідно до Указу Президента України підрозділи Національної гвардії одержали наказ надати допомогу прикордонним військам, органам внутрішніх справ у забезпеченні недоторканності Державного кордону України, охороні громадського порядку в районах, прилеглих до кордону з Республікою Молдовою.

Така допомога надаватиметься у випадках спроб озброєних формувань порушити кордон Української держави. Наказом командуючого створено військову оперативну групу Національної гвардії, яка керує підрозділами в місцях їх службового використання.

ТРАГЕДІЯ В ГОРАХ

сталася за 45 кілометрів до міста Хорога, адміністративного центру Горно-Бадахшанської автономної області. Великий шматок скелі обвалився в той час, коли по автодорозі рухалося декілька автомашин. Під завалом опинилися люди. Поки що вдалося витягти 12 чоловік, троє з них — живі. Рятувальні роботи продовжуються. Під завалом залишилося щонайменше 6—8 людей.

ЗБРОЮ НЕ ЗДАЮТЬ

17 березня продовжувалися бої на лівому березі Дністра, поблизу сіл Кошниця і Кочієри. Звідти до Кишинева евакуйовано дітей та жінок. Біля молдовського парламенту зібралося близько тисячі людей, які вимагали негайного вирішення конфлікту у Придністров'ї. У цей час йшло закрите засідання парламенту, на якому виступив Президент Снєгур. Він закликав депутатів надати Придністров'ю статус вільної економічної зони, а також швидше розглянути питання про створення власної армії.

Увечері по національному телебаченню виступив Прем'єр-міністр Молдови Муравські. Він заявив, що врегулюванню конфлікту можуть сприяти уряди України, Румунії та Росії. За його словами, керівництво республіки вже отримало пропозиції від посольств ряду країн бути посередниками на переговорах.

Коли верстався номер. Стало відомо, що, незважаючи на домовленість про припинення вогню, 18 березня бойові дії в регіоні не припинилися. Придністровці зброю не здають. Молдовський парламент знову розглядав питання про врегулювання конфлікту.

Цитата дня

«НЕНАДІЙНІСТЬ РОСІЇ ЗМУШУЄ НАС ШУКАТИ НОВИХ ТОРГОВИХ ПАРТНЕРІВ. ЇЇ МІСЦЕ НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ ЗАЙМУТЬ УКРАЇНА І БІЛОРУСЬ».

Гедімінас ВАГНОРЮС, Прем'єр-міністр Литовської Республіки.

«Голос України» допоможе вам орієнтуватися в інформаційному вирі сьогодення ● Передплачуйте й читайте нашу газету ● Передплатна ціна з 1 квітня: на 12 місяців — 144 крб., на 6 місяців — 72 крб., на 3 місяці — 36 крб., на 1 місяць — 12 крб. ● Роздрібна ціна з 1 квітня: за примірник з 8 стор.— 1 крб., з 16 стор.— 2 крб. ● Індекс українського видання 60955, російського — 60997.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО СКАСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ У ВИГЛЯДІ ЗАСЛАННЯ І ВИСЛАННЯ

Верховна Рада України **постановляє:**

Скасувати кримінальні покарання у вигляді заслання і вислання, у зв'язку з чим внести до законодавчих актів України такі зміни:

І. У Кримінальному кодексі Української РСР виключити:

1) з частини першої статті 23 пункти 2 і 3, з частини третьої статті 43 пункт «в», статті 27, 28, 185;

2) з частини п'ятої статті 23, частин першої і сьомої статті 52 слова «заслання, вислання»;

3) з пункту «б» частини третьої статті 43, частини восьмої статті 52 слова «засланням, висланням або»;

4) з частини третьої статті 45 слова «заслання, вислання і»;

5) з частини першої статті 47 слова «до заслання або вислання»;

6) з пункту 2 частини першої статті 48 і пункту 5 частини першої статті 55 слова «заслання або вислання»;

7) з пункту 2 частини першої і частини другої статті 49 відповідно слова «заслання або вислання» і «заслання або вислання на строк не менше трьох років»;

8) з частин четвертих статей 81, 82, 140 і 141, частин третіх статей 83, 84 і 143, частин других статей 86 і 223, частин другої і третьої статті 142 слова «і з висланням на строк до п'яти років або без такого»;

9) із статті 86^{1} слова «і з засланням на строк до п'яти років чи без такого»;

10) з частини третьої статті 89, частини четвертої статті 117, статті 190^{1} слова «з засланням на строк від двох до п'яти років чи без заслання»;

11) із статті 93, частини четвертої статті 213 слова «з засланням на строк до п'яти років чи без такого»;

12) із статей 100, 121, частини першої статті 190, статті 195 слова «або висланням на строк до трьох років»;

13) з частини третьої статті 168 слова «і з засланням на строк від двох до п'яти років чи без заслання»;

14) з частин других статей 169 і 170 слова «і з засланням після відбуття позбавлення волі на строк від двох до п'яти років чи без заслання»;

15) із статті 184 слова «з місця заслання або» і «в заслання або»;

16) з частини першої статті 186, статті 210 слова «або засланням на той же строк».

II. У Виправно-трудовому кодексі Української РСР:

1) виключити з Кодексу розділи IV і V та статті 6 і 113;

2) виключити із назв розділу II і глави 2, частини першої статті 9, статті 122 слова «заслання, вислання».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
6 березня 1992 року

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про скасування кримінальних покарань у вигляді заслання і вислання»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про скасування кримінальних покарань у вигляді заслання і вислання» з дня його прийняття.

2. Звільнити від покарань у вигляді заслання і вислання усіх осіб, засуджених судами України, незалежно від місця відбування ними покарання.

3. Зняти судимість з осіб у частині засудження їх за статтями Кримінального кодексу Української РСР, за якими їм було призначено як основне покарання заслання чи вислання.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
6 березня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ДОПОВНЕНЬ ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину п'яту статті 8 Закону Української РСР «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 25, ст. 281) після пункту 4 доповнити пунктом такого змісту:

«5) виступає гарантом кредитів, що надаються суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності іноземними банками, фінансовими та іншими міжнародними організаціями під заставу Державного валютного фонду та іншого державного майна України».

У зв'язку з цим пункти 5, 6 і 7 вважати відповідно пунктами 6, 7 і 8.

2. Частину п'яту статті 9 Закону Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377) після абзацу п'ятого доповнити абзацом такого змісту:

«— виступає гарантом кредитів, що надаються суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності іноземними банками, фінансовими та іншими міжнародними організаціями під заставу Державного валютного фонду та іншого державного майна України».

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
19 лютого 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про податок на добавлену вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести такі зміни і доповнення до Закону України:

«Про податок на добавлену вартість:

1. У статті 5:

пункти «а», «л», «о», «с» викласти у такій редакції:

«а) експорт товарів (робіт, послуг), включаючи послуги по транспортуванню, навантаженню, розвантаженню, перевантаженню товарів, що експортуються, та при транзиті іноземних вантажів через територію України за вільно конвертовану валюту, якщо інше не передбачено угодами між Україною та іншими державами»;

«л) науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи, що проводяться за рахунок державного бюджету, госпрозрахункові розробки, виконувані установами освіти, а також здійснювані протягом 1992 року інші науково-дослідні і проектно-конструкторські роботи»;

«о) лікарські засоби та вироби медичного призначення, які реалізуються через аптечні установи»;

«с) житлово-комунальні послуги для населення: опалення, газопостачання, водопостачання, каналізація, телефонний зв'язок і радіотрансляція»;

доповнити статтю пунктами «ф», «х», «ц», «ч», «ш» такого змісту:

«ф) м'ясо худоби і птиці та напівфабрикати з них, що реалізуються в межах України;

х) дитячі журнали, а також газети, засновані Верховною Радою України, Верховною Радою Кримської АРСР, місцевими Радами народних депутатів або трудовими колективами;

ц) вартість спорудження житла для житлово-будівельних кооперативів та індивідуальних замовників, а також вартість спорудження житла та інших об'єктів соціально-культурного призначення для колгоспів, радгоспів, які здійснюються за власні кошти; роботи по благоустрою, озелененню, зовнішньому освітленню та експлуатації міських шляхів і вартість робіт по ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, що виконуються за рахунок коштів бюджету;

ч) промислові товари для дітей дошкільного віку і продукти дитячого харчування, а також послуги по пранню білизни для лікарень, шкільних та дошкільних установ, учбових закладів та інших бюджетних установ;

ш) путівки для відпочинку і лікування (крім міжнародних)».

2. У статті 7:

у підпункті «б» пункту 2 слова «відповідно до пунктів «е» — «л» замінити словами «відповідно до пунктів «е» — «л» і «ш».

У другому абзаці пункту 3 слова «відповідно до пунктів «а» — «д», «м» — «у» замінити словами «відповідно до пунктів «а» — «д», «м» — «ч».

II. Закон набуває чинності з дня його прийняття.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ 21 лютого 1992 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ФОНД «ДЕРЖАВНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ»

Фонд «Державна незалежність України» створюється відповідно до Постанови Верховної Ради України від 4 лютого 1992 року «Про створення фонду «Державна незалежність України» для фінансування заходів, пов'язаних з утвердженням державної незалежності України.

1. Фонд призначається для матеріальної підтримки державних програм економічного і соціального розвитку України, відродження та розвитку національної культури, захисту територіальної цілісності держави.

2. Фонд створюється за рахунок:

пожертвувань і добровільних внесків громадян України, іноземних громадян, організацій, підприємств, фондів і інших юридичних осіб у вигляді грошей як в національній валюті, так і у валюті інших держав;

інших надходжень.

3. Надходження до фонду зараховуються на розрахунковий рахунок, який відкривається в установах банків, розташованих на території України.

4. Фонд витрачається за рішенням Президії Верховної Ради України, яка щорічно, за станом на 1 січня, звітує перед вкладниками через пресу про надходження грошей до фонду і їх використання.

5. Використання коштів фонду здійснюється через міністерства, відомства, Раду Міністрів Республіки Крим, облвиконкоми, Київський і Севастопольський міськвиконкоми шляхом перерахування коштів фонду на відповідні рахунки зазначених організацій в установах банків.

6. Облік надходження коштів до фонду і їх перерахування на рахунки міністерств, відомств, Ради Міністрів Республіки Крим, облвиконкомів, Київського і Севастопольського міськвиконкомів здійснюється Управлінням справами Верховної Ради України в національній та іноземній валютах.

7. Облік витрачання коштів фонду здійснюється міністерствами, відомствами, Радою Міністрів Республіки Крим, облвиконкомами, Київським і Севастопольським міськвиконкомами, які щоквартально звітують перед Президією Верховної Ради України про хід їх використання. Форми звітності та строки її представлення встановлюються Міністерством статистики України за погодженням з Президією Верховної Ради України.

ПОСТАНОВА

Президії Верховної Ради України

Про Положення про фонд «Державна незалежність України»

Президія Верховної Ради України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про фонд «Державна незалежність України».

2. Секретаріату та Управлінню справами Верховної Ради України вирішити питання по друкуванню Положення про фонд «Державна незалежність України» у всіх республіканських газетах та відкриття поточного рахунку в установах банків для зарахування коштів, що будуть надходити до фонду.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
9 березня 1992 року

ПОЗИЦІЯ ЧИ ОПОЗИЦІЯ

У партіях і рухах

Треті Всеукраїнські збори Народного Руху України, які привернули увагу наших читачів, закінчились, не виправдавши жодного із прогнозів, зроблених напередодні рухівськими лідерами і кореспондентами.

Але чи не найбільшу тривогу у наших читачів викликає, судячи з пошти і телефонних дзвінків до редакції, питання подальших взаємовідносин між Рухом і Президентом.

Щоб відповісти на ці запитання, наш кореспондент взяв інтерв'ю в одного з ініціаторів створення Руху, колишнього заступника голови Політичної ради НРУ, а тепер старшого консультанта політичної Служби Президента України Богдана Тернопільського.

— Пане Богдане, які у вас особисто подальші стосунки з НРУ як з організацією, у створенні і становленні якої ви всі попередні роки відігравали впливову роль, будучи одним з її лідерів?

— Думаю, що я й надалі залишусь одним з його активних членів. Інша справа, що, прийнявши рішення про перехід на постійну роботу в адміністрацію Президента України, я не хотів і надалі залишатись у керівних структурах. Тому ще за місяць до Всеукраїнських зборів на засіданні Центрального проводу заявив, що не буду брати участі у виборах на керівні посади.

— Президент України неодноразово заявляв, що він буде опиратися саме на Рух. Після Всеукраїнських зборів він змінив свій намір?

— Вважаю, що не змінив. Якщо ви пригадуєте Заяву, зроблену на Всеукраїнських зборах ініціаторами створення НРУ, там є такі слова: «Ми... розглядаємо Рух не тільки як громадсько - політичну організацію, а й як політичну концепцію, підтриману переважною більшістю громадян України, як одну з форм багатовікової боротьби народу України за незалежність і демократію». Я вважаю, що саме Народний Рух, перш за все як підтримана народом України політичну концепцію, має на увазі Президент, коли каже, що буде спиратися на Рух.

І це закономірно. Адже на що, як не на підтриману більшістю народну політичну концепцію, може спертися демократично обраний також більшістю народу Президент?

Саме тому програма «Нова Україна», з якою Президент вийшов на вибори і переміг, в основних засадах збігалася з Програмою Народного Руху України.

Народний Рух України — це всенародний порив до свободи і незалежності, це програма побудови кращого майбутнього для нас і наших дітей, це Україна без чорнобилів фізичних і духовних. Переконаний, що тільки така організаційна побудова Руху як широкої коаліції демократичних сил здатна якнайскоріше усунути невідповідність між підтримкою громадськості Програми НРУ та його організацій.

— Чи не ускладняться взаємовідносини між Рухом і Президентом присутністю у новому керівництві НРУ людей, опозиційно настроєних до Президента?

— У Русі завжди були люди з різними настроями, різними поглядами і думками. Мабуть, як сказав колись його голова, а тепер співголова Іван Драч, у такому розмаїтті його сила й одночасно слабкість. Тому думаю, що не ускладняться. Гарантом добрих взаємовідносин з обох сторін є щире бажання і Президента, і людей з керівництва Руху з різними настроями утверджувати незалежність України. Треба, щоб у найкритичніші хвилини обиди сторони проявляли політичну мудрість і розв'язували питання цивілізованим способом. Від характеру людини, яка стоїть на чолі влади, дуже багато залежить. А наш Президент у надзвичайно складних умовах показав себе як людина великої політичної витримки.

— То куди ж далі рухатиметься Рух?

— Ви, мабуть, знаєте, що я не тільки активний прихильник, але й один із співавторів концепції Гориня — Драча про майбутнє Руху як громадсько - політичної організації — об'єднання всіх демократичних сил довкола ідеї утвердження державної незалежності України. Цікаво, що такої думки про перспективу Руху притримуються якщо не всі, то, в крайньому разі, переважна більшість його «старих кадрів», котрі були ініціаторами його створення й утвердження. Це і Дмитро Павличко, і академіки Павло Кислий, Ігор Юхновський, Михайло Голубець, професори Мирослав Попович, Віталій Дончик і люди, котрі будували фундамент для нашого Руху в мордовських таборах — Левко Лук'яненко, Михайло Горинь, Юрій Бадзьо, Микола Горбаль, Олесь Шевченко, Левко Горохівський і багато-багато інших. Сьогодні цих людей хочуть звинуватити, що вони відстоюють якісь свої вузькопартійні інтереси. Який цинізм?!

Зрештою, щоб відповісти на це запитання, процитую саму Заяву: «Провести перереєстрацію всіх осередків Руху, надавши змогу кожному членові Руху зробити добровільний вибір, де йому залишатись: в опозиційному Русі чи в НРУ як державотворчому громадсько - політичному об'єднанні, зорієнтованому критично до всіх дій влади, що суперечать Програмі Руху».

І що, на мою думку, найголовніше — прихильники державотворчої позиції М. Гориня не вважали своїми ворогами тих, хто думає не так, як вони. Знову ж процитую із Заяви: «Вважаємо, що позиція тих делегатів, котрі не погоджуються з нами, має таке ж право на життя, як і наша власна, і ми не вважаємо їх своїми політичними противниками». Це вселяє надію, що Рух і на цей раз перетравить підкинуте йому «яблуко розбрату».

— Що ви маєте на увазі, стверджуючи, що «яблуко розбрату» Рухові підкинуто? Може, воно плід, власне, розмаїтого рухівського дерева?

— Я маю на увазі хоча б документ із компартійних архівів Львівського обкому КПУ, який роздавався делегатам разом з документами Зборів. Жаль тільки, що вони не звернули на нього увагу. Він називався «План дій по розкриттю деструктивної діяльності крайової організації Руху». Цитую пункт 2 цього плану: «Партійним комітетам і організаціям провести відповідну роботу в трудових колективах, за місцем проживання по протидії об'єднання в рамках Руху або навколо нього усіх політичних партій та громадських організацій. Серпень — грудень 1991 року, відп. тт. Піскорський О. В., Прилуцький В. П.». Дивний збіг, але якщо проаналізувати результати третіх зборів Руху, поправки, внесені у його Статут, то висновок буде один: що не вдалося комуністам, успішно довершили прихильники ідеї департизації Руху.

— І все-таки яка подальша доля Руху?

— Я ніколи не змирюся з думкою вважати Народним Рухом України виключно політичну організацію, котра складається з прихильників В'ячеслава Чорновола чи Михайла Гориня.

Рух — це громадсько - політична організація, що об'єднує в своїх рядах як членів політичних партій, так і членів громадських організацій. А головне — гуртує довкола багато таких, які ніколи не були і не хотіли бути ніякими членами.

Народний Рух України справді більше був і, на мою думку, досі залишається і повинен залишитися саме політичною платформою, котра об'єднує не тільки активістів Руху як громадсько-політичної організації чи членів політичних партій. Ця платформа здатна в критичний час об'єднати під свої прапори всіх небайдужих співвітчизників. Саме тому ідеї Руху отримали загальнонародне визнання, стали домінантою всього подальшого суспільно - політичного процесу. Монополізувати право на загальнонародний рух України не має права жодна окрема політична сила. Сьогодні учасником Народного Руху України має право вважати себе кожен, хто 1 грудня сказав «так» незалежній Українській державі, бо тим самим він визнав його Програму і підтримав його головну мету.

Підготував
Володимир КИЯНИН.

ПРАВА НАЦІЇ, ПРАВА ЛЮДИНИ

«В Криму має бути кримськотатарська національно-територіальна автономія»

У Криму перебували члени місії Наради з безпеки і співробітництва в Європі. Вони ознайомилися з тим, як в автономній республіці виконують Хельсінкські угоди в галузі економічних реформ, прав людини і міжнаціональних відносин. Гості мали зустрічі з Головою Ради Міністрів Республіки Крим Віталієм Курашиком, заступником Голови Верховної Ради Анатолієм Масловим, заступником Голови Ради Міністрів Леоном Безазієвим, з лідерами рухів кримськотатарського народу.

Ось що сказав у розмові зі мною керівник місії Ян Лундвік (Швеція):

— Ми давно вивчаємо проблему повернення на свою батьківщину депортованих народів. Звичайно, складна у вас ситуація. Але приємно відзначити, що Президент, уряд України, народ недавно створеної незалежної держави доброзичливо, з симпатією і розумінням ставляться до кримських татар. Україна виділяє кошти, і немалі. 602 мільйони карбованців допомоги одержали кримські татари від України наприкінці минулого року, а це, як мені тут сказали, понад чотири мільярди карбованців за нинішніми цінами. Похвально. Та нас у даному разі хвилює інше.

Що це за така автономія за територіальним принципом? Кажуть, у Криму мешкають представники 105 народів, тому автономія для всіх. Тоді з таким же успіхом можна створити автономію в будь-якому регіоні колишнього СРСР. Населення ж страшенно перемішалося. Понад 10 мільйонів українців, наприклад, і тепер живуть в Росії. Ми абсолютно переконані, що в Криму має бути кримськотатарська національно - територіальна автономія. Росіяни, українці, хоча їх і значно більше, ніж кримських татар, повинні пристосовуватися до даної ситуації. Що ж до офіційних мов, то на півострові їх можна було б запровадити три — кримськотатарську, українську і російську. Хотілося б, щоб парламенти України та Республіки Крим, нарешті, позитивно вирішили такі питання, бо без національних прав годі говорити про права людини.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».

В постійних комісіях

ДИТЯЧИЙ СПОРТ — СПРАВА СЕРЙОЗНА

На цьому акцентувалося на вчорашньому розширеному засіданні Комісії Верховної Ради України у справах молоді.

— Є здорова нація — є перспективи у держави,— сказав голова комісії Анатолій Матвієнко, відкриваючи збори.

Широку інформацію присутнім надали народний депутат України Віктор Пауль і заступник міністра України у справах молоді та спорту Микола Костенко. Тема їхніх виступів — дитячо-юнацькі спортивні школи, які останнім часом опинилися в тяжкому становищі. Особливо загрозливе воно в спортивних школах, підпорядкованих профспілкам.

Лібералізація цін, різке збільшення плати за комунальні послуги призвели до того, що 90 таких закладів припинили своє існування в Україні. А це значить, що сотні тисяч дітей і підлітків опинилися на вулиці. І цей сумний список, на жаль, може значно розширитись, якщо не вжити рішучих і дійових заходів.

В обговоренні взяли участь представники Кабінету Міністрів, міністерств, спортивних організацій, тренери. Було висловлено чимало цікавих і конструктивних пропозицій.

Комісія з цього питання прийняла спеціальне рішення.

УЧИТЕЛЬ З КАЛІФОРНІЇ

Завершилася робота семінару з питань самоврядування, організована Асоціацією демократичних Рад народних депутатів України та Національно-демократичним інститутом міжнародних справ США. Саме на кошти цього інституту, який репрезентувала в Україні асистент програм Надія Авдеєнко, до Києва приїздив виконавчий директор Ліги каліфорнійських міст Дон Беннінгховен. Цей спеціаліст з питань економіки та адміністративного менеджменту провів чотири семінарських заняття для представників обласних, міських та районних Рад з двадцяти трьох міст України. У роботі семінару брали участь працівники секретаріату Верховної Ради, науковці Інституту держави та права.

Д. Беннінгховен проаналізував моделі устрою влади в містах Америки на прикладах великого, середнього та малого міста і запропонував присутнім виробити власними силами кілька варіантів організації влади на місцях. В результаті народилися три оригінальні та оптимальні типи моделі устрою влади.

Останній день роботи семінару був присвячений взаємодії районної та місцевої влади. На нього запросили депутатів райрад столиці. В Америці немає районної представницької влади в містах, тому довелося довго пояснювати гостеві, що воно таке — районна Рада. Наприкінці жвавої та дружньої дискусії аудиторія поставила перед американським колегою зустрічне бліцзавдання: що треба зробити, щоб у великому місті утвердилася ефективна демократична влада?

— Дуже просто, — не розгубився Д. Беннінгховен, — передусім я б зробив так, щоб люди не страждали в економічному відношенні, а все інше прийде саме собою. Повірте, що це не складно, особливо в Україні. Ви маєте більше ніж гроші — духовність і бажання творчо працювати. Я вірю, що у вас все буде гаразд.

Враховуючи корисність подібних контактів, Ліга каліфорнійських міст та Асоціація демократичних Рад народних депутатів України за посередництва Національно - демократичного інституту міжнародних справ США вирішили започаткувати дружні зв'язки. Було складено програму співробітництва.

Н. ШИМАНСЬКА.

Телеграфним рядком з Кіровограда

ПОТЕПЛІЛО...

● Несподівано різко впали ціни на хутрові вироби на ринках Кіровограда. Якщо в січні норкова шапка коштувала від 3,5 тисячі до 4 тисяч карбованців, то нині майже вдвічі менше.

ДОПОМОЖІТЬ ВИЖИТИ!

● Кілька обласних газет звернулися до читачів із проханням переоформити передплату на наступні три квартали нинішнього року. Так, «Кіровоградська правда» просить ще 50, «Народне слово» — 30, «Молодий комунар» — 39 карбованців. Інакше їм не вижити.

ПОВІРИЛИ ЧУТКАМ ЗЛОДІЇ

● Широко поширену в Олександрії чутку про те, що зубопротезні кабінети наповнені золотими коронками й «мостами», спростували злодії. Залізши в один із таких кабінетів, що на вулиці Чичеріна, вони спіймали облизня. Спересерда поцупили телевізора, рукави від бормашини та ще деякий нехитрий інструмент.

«КУПОН ДОРОЖЧИЙ ЗА КАРБОВАНЕЦЬ»

● Такий висновок зробили кіровоградці після останнього приїзду групи польських туристів. Купуючи сувеніри й презенти, вони платили по долару за пляшку «Московської» і по три — за пляшку коньяку. Отже, долар у нас коштує 37 — 45 купонів, а в Росії за нього треба викласти сто «дерев'яних».

Микола ВОЛОК.

До уваги уряду

ПАПІР? ХОЧ ЗАВТРА!

Прикро чути, що газети й журнали України через нестачу паперу опинилися під загрозою банкрутства. Вочевидь, коли ми дійсно розбудовуємо незалежну державу, нам не обійтися без власної паперової промисловості. Згадаймо історію. У XVI—XVIII сторіччях діяло півтори сотні українських папірень. З місцевої сировини кустарні підприємства, приміром нинішнього Ямпільського району, що на Сумщині, виготовляли чудовий папір різних сортів, у тому числі й з водяними знаками.

Як на мене, досвід пращурів підказує шлях до мети. Мабуть, з самого початку треба відмовитися від спокуси будувати в Україні комбінат-велет, який узявся б забезпечувати папером геть чисто всіх. Монополізму за умов ринку не повинно бути. Доцільніше розмістити паперові фабрики коли не в кожній області, то принаймні хоча б по одній на регіон. На чому вони працюватимуть? У нас стільки безглуздо псується, гине макулатури, ганчір'я, соломи, тирси й інших деревовідходів, що сировини, організувавши як слід її заготівлю, вистачить з лихвою.

Враховуючи надзвичайне значення чинника часу, заощадження коштів, варто створювати підприємства з вироблення паперу на діючих виробництвах. Так, міг би запропонувати свої послуги у цій справі і наш Тростянецький деревообробний комбінат. Готові перепрофілювати деякі цехи, надати під нове будівництво вільний майданчик з повним комплексом інженерних комунікацій. Якщо уряд підтримає нас, можемо хоч завтра розпочати підготовчі роботи.

Микола ЗЕЛІНСЬКИЙ, директор Тростянецького ДОКу, депутат районної Ради народних депутатів.
Сумська область.

І ГНАНИЙ, І ГОЛОДНИЙ

Прецедент

Кажуть, що на посаду інженера-будівельника у колгосп села Топчино Магдалинівського району Віктора Ачимова запросили. Однак дуже швидко звільнили. Мотиви? На думку самого Віктора, політичні: він виступав проти компартійних «витівок» колгоспної та районної верхівок, симпатизував РУХу. Незабаром залишили без роботи і його дружину. А в сім'ї — четверо дітей. Райнарсуд виправдав дії місцевих ватажків, після чого вони погрожують виселити непокірних із села. Цими днями В. Ачимов оголосив безстрокову голодівку, а дружина на знак протесту ладна навіть на самоспалення...

Подія, яку, на жаль, не віднесеш до поодиноких, стала наче останньою краплею терпіння і змусила Дніпропетровський клуб реабілітації незаконно звільнених з роботи і гнаних розповсюдити тут відкритий лист прокурору області Григорію Ворсинову.

Ще вчора, говориться в листі, прокуратура та суди області «послідовно і за оплату ігнорували законні права та інтереси громадян на догоду партноменклатурі». Сумна традиція, мовляв, не зникає. «Сьогодні, — пишуть автори прокуророві, — під вашим особистим керівництвом облпрокуратура намагається рятувати од відповідальності винних». Маються на увазі ті, хто незаконно звільняв з роботи і переслідував багатьох чесних людей.

— Ми свідомі власної відповідальності за всі наведені факти, висновки і чекаємо нарешті на справжнє реагування, — сказав співголова клубу реабілітації Ренат Мухамеджанов, передаючи примірник відкритого листа в корпункт «Голосу України».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Є ТАКИЙ ІНСТИТУТ

В прес-центрі МЗС України відбулася презентація Інституту українознавства Київського університету імені Т. Шевченка.

За словами директора інституту П. Кононенка, незалежність України — це не тільки розвиток економіки, а й відродження духовності та самосвідомості українського народу. Тому метою створення нового навчального й наукового закладу є насамперед розбудова національної освіти та підготовка інтелектуального потенціалу нашої держави.

Одне з основних своїх завдань інститут вбачає в підготовці фахівців-українознавців із всебічними знаннями української історії та культури, а також мов народів світу не тільки для України, а й для країн Заходу і Сходу. Викладачами інституту будуть провідні вчені з різних країн світу такі, як О. Пріцак, Т. Гунчак, С. Білон (США), В. Марван (Австралія), Я. Славутич (Канада) та інші.

Щодо структури нового закладу, то він складається з десяти кафедр, декількох науково-методичних центрів, навчальних лабораторій та підготовчого відділення для іноземних громадян.

Євген ВАСИЛЕВСЬКИЙ.

Реалії

ШАНСИ БЕЗ ...

Відразу після того, як депутати обласної Ради запропонували на посаду представника Президента України єдину кандидатуру — голову Чернігівської облради та облвиконкому Олександра Лисенка, громадсько-політичне життя в Чернігові завирувало. На другий день десята сесія міськради, занепокоєна безальтернативним рішенням колег з облради, висунула на відповідальну посаду голову Чернігівської міськради Валентина Мельничука. Провід крайової організації Руху, а також Демократична партія України — голову крайової організації Руху, викладача юридичного технікуму Валерія Сарану. Демократи з УРП, «Просвіти», ПДВУ теж не проти останнього, але запропонували Л. Кравчуку розглянути і кандидатури доктора сільськогосподарських наук ... інженера А... інших.

Після п... сацйно-ви... бись про ... кандидатів... структур ... державну ... ців партій... ливо у Ва... го підтрим... ренція с... Спілки с... Та у це, ... рять навіт... Сумніви ... засіданні ... ди партій ... ганізацій, ... но. І неб... думка ... рішенн... ко врахову... часи все-т...

Сер...
Чернігів...

Резонанс

...І БОЛИТЬ ГО... В ГОЛО...

Після публікації матеріалу «Дискредитація за протоколом» («ГУ» № 44 (294) від 11 березня цього року) про проект Джона Семка, президента «Експорт девелопмент корпорейшн», запитували на прес-конференції Президента України Л. Кравчука, говорили у ранковій інформаційній радіопрограмі 17 березня. І навіть зателефонували з Житомира. Генеральний директор приватної фірми «Олеся і К°» С. Рогальський запропонував канадському бізнесмену будь-яку ділянку у своєму місті для будівництва торговельного комплексу. За його словами, місцева влада не тільки не чинитиме опору канадським підприємцям, а й підтримуватиме їх, аби залучити валютні кошти до місцевого бюджету.

Та це — Житомир. А що думає з цього приводу новий голова Київського міськвиконкому ... що не вда... ципову ... І. Данькев... обіцяв р... справі. А... І, ви... Зрозу... попередни... то пробле... Та чи мо... мільйонів ... дріб'язков... що обійм... посаду і ... лею столи... світі дер... найближч... пощастит... вою Ки... конкому ... долю М... вого це... читачі. ... над у ... муть ... хідних ін... — відлян...

Катерин...

Коротко

РИНОК — НЕ БАЗАР

В Одесі оголошено конкурс на розробку кращої концепції й програми розвитку вільного підприємництва та економіки. Його проводять виконком обласної Ради народних депутатів та редакція газети «Вечерняя Одесса». Спонсорами стали науково-виробничий центр «Менеджер» та фірма «Лоран», які виділили для переможців преміальний фонд — 350 тисяч карбованців. Мета проведення конкурсу — прискорити становлення вільного цивілізованого підприємництва у Причорномор'ї, перехід до справді ринкових відносин. Адже поки що наш ринок нагадує базар: на першому плані — нажива, а порядність та обов'язковість — на останньому.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

ЦЕ НЕ БЕНЗОВОЗ, АЛЕ...

Стіни Верховної Ради України останнім часом бачили багато різних пікетів і чули багато різних заяв, а то й ультиматумів.

Навіть, пригадується, під цими стінами погрожували підірвати заправлений бензовоз.

Нині важко дістати бензовоз, та ще й заправлений.

Але що таке бензовоз у порівнянні з оцим пікетом: мешканець Червонограда [Львівська область] Олександр Залесов, інвалід другої групи, зі своїми дітьми Танею та Сашею. Вони вимагають засобів до існування.

На них дивиться старий Київ, і серце його здригається.

А як себе почуває Червоноград!

Фото А. КОЛЕСНИКА.

ПОГОДА

19—20 березня на Україні місцями невеликі опади, у Карпатах та Прикарпатті помірні опади. Вітер східний та південно-східний, 5—10 метрів за секунду, у південній частині пориви 17—22 метри за секунду. Температура вдень 1—7 градусів тепла, на півдні до 10 градусів тепла, вночі 0—5 градусів морозу.

По Києву та області сьогодні вдень місцями невеликі опади. Вітер східний, 5—10 метрів за секунду. Температура 1—6 градусів тепла.

Світська хроніка

АЙБОЛИТЮ ...

Будь-який глядач популярної телепередачі «На добраніч, діти!» — тієї, де працює Лікар Айболить, — може подумати, що я морочу йому голову. Але я просто констатую: сьогодні Лікар Айболить, він же — актор Київського Молодіжного театру Валерій Шевченко, відзначає (всього-навсього) своє 50-ліття. Ювіляр — скромний, ... «Запорож... лекціонує... пригодниц... сного зво... ставлений ... сцені. Сь... гратиме Г... ні Молод... таклі «За...

Хр...

Дожилися!

НЕ ПО КИШ...

Сумну історію повідала своїм читачам горлівська газета «Кочегарка».

Морг міської лікарні № 2 став на кілька місяців пристанищем для покійників, яких ніхто не забирає. Поховати їх багатьом родичам не по кишені, адже лише домовина коштує пона... З помин... 20 тисяч... нери не ... теж на б... Кажуть... не ймуть...

Донец...

аду

І ЗАВТРА!

кусуи буду-
омбінат-ве-
5 забезпе-
ечити чисто
умов рин-
. Доцільні-
ерові фаб-
ній облас-
б по одній
вони пра-
тільки без-
не макула-
оми, тирси
одів, що
аваши як
истачить з

чайне зна-
аощаджен-
рювати під-

приємства з вироблення паперу на діючих виробництвах. Так, міг би запропонувати свої послуги у цій справі і наш Тростянецький деревообробний комбінат. Готові перепрофілювати деякі цехи, надати під нове будівництво вільний майданчик з повним комплексом інженерних комунікацій. Якщо уряд підтримає нас, можемо хоч завтра розпочати підготовчі роботи.

Микола ЗЕЛІНСЬКИЙ, директор Тростянецького ДОКу, депутат районної Ради народних депутатів.
Сумська область.

...ОДНИЙ

Прецедент

...й лист прокурору області Григорію Ворнову.
Ще вчора, говориться в листі, прокуратура та суди області «послідовно і за оп... ігнорували законні права та інтере... громадян на догоду партноменклатурі». ...умна традиція, мовляв, не зникає. «Сьогодні, — пишуть автори прокуророві, — ...вашим особистим керівництвом обл... ...уратура намагається рятувати од відпові... ...альності винних». Маються на увазі ті, ...то незаконно звільняв з роботи і пере... ...лідував багатьох чесних людей.
— Ми свідомі власної відповідальності за ...сі наведені факти, висновки і чекаємо нарешті на справжнє реагування, — сказав співголова клубу реабілітації Ренат Мухамеджа... ...ов, передаючи примірник відкритого листа ...корпункт «Голосу України».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

...УТ

...кладу є ...дова на... ...та підго... ...ьного по... ...ержави. ...своїх зав... ...чає в під... ...ів-україно... ...ими знан... ...історії та ...мов на... ...ки для Ук... ...аїн Заходу

і Сходу. Викладачами інституту будуть провідні вчені з різних країн світу такі, як О. Пріцак, Т. Гунчак, С. Білон (США), В. Марван (Австралія), Я. Славутич (Канада) та інші.

Щодо структури нового закладу, то він складається з десяти кафедр, декількох науково-методичних центрів, навчальних лабораторій та підготовчого відділення для іноземних громадян.

Євген ВАСИЛЕВСЬКИЙ.

ЦЕ НЕ БЕНЗОВОЗ, АЛЕ...

Стіни Верховної Ради України останнім часом бачили багато різних пікетів і чули багато різних заяв, а то й ультиматумів.

Навіть, пригадується, під цими стінами погрожували підірвати заправлений бензовоз.

Нині важко дістати бензовоз, та ще й заправлений.

Але що таке бензовоз у порівнянні з оцим пікетом: мешканець Червонограда (Львівська область) Олександр Залєсов, інвалід другої групи, зі своїми дітьми Танею та Сашею. Вони вимагають засобів до існування.

На них дивиться старий Київ, і серце його здригається.

А як себе почуває Червоноград!

Фото А. КОЛЕСНИКА.

...й та півден... ...етрів за се... ...частині по... ...за секунду. ...ь 1—7 гра... ...вдні до 10

градусів тепла, вночі 0—5 градусів морозу.

По Києву та області сьогодні вдень місцями невеликі опади. Вітер східний, 5—10 метрів за секунду. Температура 1—6 градусів тепла.

Реалії

ШАНСИ БЕЗ ВІРИ?

Відразу після того, як депутати обласної Ради запропонували на посаду представника Президента України єдину кандидатуру — голову Чернігівської облради та облвиконкому Олександра Лисенка, громадсько-політичне життя в Чернігові завирувало. На другий день десята сесія міськради, занепокоєна безальтернативним рішенням колег з облради, висунула на відповідальну посаду голову Чернігівської міськради Валентина Мельничука. Провід крайової організації Руху, а також Демократична партія України — голову крайової організації Руху, викладача юридичного технікуму Валерія Сарану. Демократи з УРП, «Просвіти», ПДВУ теж не проти останнього, але запропонували Л. Кравчуку розглянути і кандидатури доктора сільськогосподарських наук Віктора Канівця, інженера Анатолія Майби та інших.

Після появи у пресі сенсаційно-викривальних подробиць про життя і діяльність кандидатів від офіційних структур шансів очолити державну владу у висуванців партій побільшало, особливо у Валерія Сарани, якого підтримала друга конференція обласної організації Спілки офіцерів України. Та у це, однак, не дуже вірять навіть самі демократи. Сумніви висловлювалися на засіданні координаційної ради партій та громадських організацій, що відбулося щойно. І небезпідставно: досі думка мадсь... при вирішенн... адрови... итань рідко враховувалась. Чи, може, часи все-таки змінились?

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

Резонанс

...І БОЛИТЬ ГОЛОВА В ГОЛО...И

Після публікації матеріалу «Дискредитація за протоколом» («ГУ» № 44 (294) від 11 березня цього року) про проект Джона Семка, президента «Експорт девелопмент корпорейшн», запитували на прес-конференції Президента України Л. Кравчука, говорили у ранковій інформаційній радіопрограмі 17 березня. І навіть зателефонували з Житомира. Генеральний директор приватної фірми «Олеся і К°» С. Рогальський запропонував канадському бізнесменові будь-яку ділянку у своєму місті для будівництва торговельного комплексу. За його словами, місцева влада не тільки не чинитиме опору канадським підприємцям, а й підтримуватиме їх, аби залучити валютні кошти до місцевого бюджету.

Та це — Житомир. А що думає з цього приводу новий голова Київського міськвиконкому, з'ясувати поки що не вдалося. Правда, принципову згоду на зустріч І. Данькевич дав, і навіть пообіцяв розібратися у цій справі. Але... почалася сесія. І, ви... стало ...до того». Зрозу..., спад... залишили попередники нелегкий, багато проблем треба вирішувати. Та чи може справа про 19 мільйонів доларів видатися дріб'язковою для людини, що обіймає відповідальну посаду і має опікуватися долею столиці не найменшої у світі держави? Сподіваюсь, найближчим часом нам таки пощастить зустрітися з головою Київського міськвиконкому і поінформувати про долю Міжнародного торгового центру вас, шановні читачі. Бо невже таки й над... у Житомир... амати... мути... олову, як за... ити західних інвесторів, а у Києві — відлякуватимуть їх?

Катерина ВОРОНЕНКО.

Світська хроніка

АЙБОЛИТЮ — 50

Будь-який глядач популярної телепередачі «На добраніч, діти!» — тієї, де працює Лікар Айболить, — може подумати, що я морочу йому голову. Але я просто констатую: сьогодні Лікар Айболить, він же — актор Київського Молодіжного театру Валерій Шевченко, відзначає (всього-навсього) своє 50-ліття. Ювіляр — скромний, їздить на машині «Запорожець» («жучок»), колекціонує значки, медалі та пригодницьку літературу. Почесного звання не має, але представлений до титулу Майстер сцени. Сьогодні увечері ювіляр гратиме Прокопа Сірка на сцені Молодіжного театру в спектаклі «За двома зайцями».

Христофор ГРУША.

Дожилися!

НЕ ПО КИШЕНІ

Сумну історію повідала своїм читачам горлівська газета «Кочегарка».

Морг міської лікарні № 2 став на кілька місяців пристанищем для покійників, яких ніхто не забирає. Поховати їх багатьом родичам не по кишені, адже лише домовина коштує понад тисячу карбованців. З поминками набігає близько 20 тисяч. Таких грошей пенсіонери не мають. Та й молодші теж на багаті.

Кажуть, що мертві сорому неймуть. А ми, живі?

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

Експрес-новини

За словами спеціального посланника ООН Венса, поки що рано говорити про можливість ширшої участі ООН у спробі врегулювати конфлікт у Нагірному Карабасі. Він заявив після приїзду до Баку, що хоче сам ознайомитися з ситуацією і провести переговори з офіційними представниками, перш ніж робити будь-які висновки.

* * *

У штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку розповсюджено проект резолюції, висунутий Великобританією, Францією і США. Він передбачає застосування санкцій проти Лівії за її участь в організації вибухів літаків над Шотландією та Нігером. Планується накласти ембарго на всі військові поставки до Лівії, припинити повітряні зв'язки з цією країною і значно скоротити чисельність лівійських закордонних дипломатичних представництв, доки власті країни не видадуть організаторів терористичних актів.

* * *

Аргентинські поліцейські сили перебувають у стані бойової готовності у зв'язку з вибухом, що стався в ізраїльському посольстві в Буенос-Айресі. В результаті терористичного акту загинуло п'ять чоловік. Невдовзі після вибуху по телефону пролунали погрози на адресу єврейських закладів і підприємств у країні, де проживає найчисленніша в Латинській Америці єврейська община.

* * *

Міністр закордонних справ Чехо-Словаччини Дінтсбір відправиться завтра до США з робочим візитом. Він проведе переговори з держсекретарем Бейкером, генеральним секретарем ООН Галі і спеціальним посланником ООН Венсом. Обговорюватимуться конфлікт у Нагірному Карабасі і становище в Югославії.

* * *

Глава МЗС Ірану відбув до Баку в рамках посередницької місії у справі врегулювання карабаського конфлікту. Він спробує закріпити й розширити проект угоди про припинення вогню, підписаної представниками Вірменії і Азербайджану після переговорів у Тегерані.

* * *

17 колишніх радянських кораблів залишаються закритими в Суецькому каналі у зв'язку з неспроможністю виплатити необхідні збори за проходження в ньому. Сума збору за всі кораблі сягає 900 тисяч доларів.

У парламентах світу

АРМІЯ МАЄ ЗАЛИШИТИСЯ?

На черговому засіданні сесії Верховної Ради Вірменії з тривожною заявою виступив депутат Хачік Стамболтян. Він повідомив про початок процесу згортання військ СНД, які дислокуються на території республіки. Вже демонтуються боєголовки з ракет підрозділів ППО, а отже, повітряні кордони республіки виявляться незахищеними, застеріг Стамболтян.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

НАЗАД, ДО ...

У битву за уми й душі людей знову вст... партія Таджикистану. Про цю подію по... пропагандистський залп — поява у газет... трьох нових партійних видань (таджицьк... узбецькою мовами). Від попередніх видань... свою незалежність, партія відхрестилася я...

По суті, відбулося дещо подібне до міфічного відродження з попелу птаха Фенікс. Серйозно (а багато хто вважав смертельно) поранена після серпневого путчу в Москві, поставлена під заборону внаслідок жовтневих мітингів у Душанбе, республіканська компартія, здавалося, доживає останні дні. Перейменування її на соціалістичну повинно було де-юре оформити смерть комуністичної ідеї. Але трапилося несподіване: на з'їзді у січні 1992 року приймається рішення про повернення колишньої назви. Почалося відновлення її організаційних структур. А сьогодні, розпочавши випуск друкованих видань, партія повернула й втрачений було важливий засіб пропаганди своїх ідей.

Жоден інший «бойовий за...

гін» коли... зважився ... старої ... приводами... формація ... компартій ... робочі», на... пояснення ... номена?

Пошлю... компартії ... ди Шабдо... ласти на ... торію Тад... наючи з 1... тивне, по... тю компа... переважи... лки». Рез... таджиків ... мо, від л... влади ком... ється з в... ті. Навп... нарешті ... втрачену

Влаcкори...

Ташкент

ПРИСТРАСТІ ВИРУЮТЬ, А МОРЕ ВИСИХАЄ

Нещодавно газета «Ерк» («Воля»), орган однойменної політичної партії, надрукувала статтю колишнього відповідального секретаря комітету по врятуванню Аралу. Його голова Шермухамедов звинувачується в корупції.

Днями ще два «комітетчики» — проректор Ташкентського інституту іригації професор Мірзаєв і письменник Ковальов — заявили про свій вихід з цієї організації. Вони зажадали, щоб її голова пояснив, куди пішли мільйони грошей, які пожертвували люди заради спасіння моря, що висихає, а також звідки та як в аральського комітету, організації суто громадської, з'явилися різні кооперативи та інші комерційні структури. Відповіді від Шермухамедова поки що немає.

Мовчить і Спілка письменни...

ків Узбе... якої було ... нізацію. Узбекистан... письменни... кість пись... так вони с... йшла зі с... нізації і с... вже зарес... й одерж... тераторів ... стан.

З...

Бішкек

ПРИВА... НЕ ПРИ...

У Бішке... Конгресу ... ців Кирги... завданням ... ної органі... приємливо... змінення ... зарубіжна... боротьба ... цтво в па... ва в Кир...

ВОНИ ЦАРЮЮТЬ

40 років виповнилося відтоді, як на брита... ський престол піднялася Єлизавета II — ... лова об'єднаного королівства Великобрита... і Північної Ірландії, державної Англіканськ... церкви, володарка багатьох інших високи... почесних звань, титулів. Британці люблят... свою королеву. За одностайною думкою ... лядачів, протягом усіх 40 років вона не пр... пустилася жодної похибки, гідно справляюч... зі своїми обов'язками, символізуючи єдні... нації. Королева вважається найбагатшою ж... кою у Великобританії, хоча порівняно неш... давно журнал «Економіст» підрахував, щ... власний капітал оцінюється «лише» у 50 ... льйонів фунтів стерлінгів чи навіть менше... не в сім мільярдів, як іде поголос. Судячи ... результатами опитувань, 75 відсотків її п... даних виступають за те, щоб монарх пла... податки зі своїх прибутків. Єлизаветі II ... вряд чи приємні ці погляди, але всі знак... що у будь-якому випадку пресі не личить ... кати на які-небудь коментарі від Букінгем... кого палацу. Британські монархи стоять ... торонь від політики. Вони царюють, але ... правлять, уважно спостерігаючи за тим, ... роблять або ж намагаються зробити «... прем'єр-міністри».

На знімку: Єлизавета II зі своїм чоловіко...
Телефото Рейтер — ІТАР — ТАР...

РИ?

а Канівця, Майби та

пресі сен- их подро- діяльність офіційних очолити висуван- ало, особ- рани, яко- та конфе- рганізації України. дуже ві- емократи. зались на ційної ра- ських ор- лося щойо- но: досі при ви- тань рід- Чи, може, лись?

ЛЕНКО.

ОВА

ати поки зда, прин- зустріч навіть по- у цій ася сеся. до того». алишили кий, бага- рішувати. а про 19 видатися людини, овідально затися до- имешої у подіваюсь, нам таки я з голо- міськви- увати про го торго- шановні таки й замати- ати за- у Києві іх?

ЕНКО.

машині чок»), ко- едалі та ру. Поче- але пред- Майстер ері ювіляр ка на сце- ру в спек- ями».

РУША.

рбованців. є близько й пенсіо- і молоді

і сорому ?

ЕНКО.

Експрес-новини

За словами спеціального посланника ООН Венса, поки що рано говорити про можливість ширшої участі ООН у спробі врегулювати конфлікт у Нагірному Карабасі. Він заявив після приїзду до Баку, що хоче сам ознайомитися з ситуацією і провести переговори з офіційними представниками, перш ніж робити будь-які висновки.

* * *

У штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку розповсюджено проект резолюції, висунутий Великобританією, Францією і США. Він передбачає застосування санкцій проти Лівії за її участь в організації вибухів літаків над Шотландією та Нігером. Планується накласти ембарго на всі військові поставки до Лівії, припинити повітряні зв'язки з цією країною і значно скоротити чисельність лівійських закордонних дипломатичних представництв, доки власті країни не видадуть організаторів терористичних актів.

* * *

Аргентинські поліцейські сили перебувають у стані бойової готовності у зв'язку з вибухом, що стався в ізраїльському посольстві в Буенос-Айресі. В результаті терористичного акту загинуло п'ять чоловік. Невдовзі після вибуху по телефону пролунали погрози на адресу єврейських закладів і підприємств у країні, де проживає найчисленніша в Латинській Америці єврейська община.

* * *

Міністр закордонних справ Чехо-Словаччини Дінтсбір відправиться завтра до США з робочим візитом. Він проведе переговори з держсекретарем Бейкером, генеральним секретарем ООН Галі і спеціальним посланником ООН Венсом. Обговорюватимуться конфлікт у Нагірному Карабасі і становище в Югославії.

* * *

Глава МЗС Ірану відбув до Баку в рамках посередницької місії у справі врегулювання карабаського конфлікту. Він спробує закріпити й розширити проект угоди про припинення вогню, підписаної представниками Вірменії і Азербайджану після переговорів у Тегерані.

* * *

17 колишніх радянських кораблів залишаються закритими в Суецькому каналі у зв'язку з неспроможністю виплатити необхідні збори за проходження в ньому. Сума збору за всі кораблі сягає 900 тисяч доларів.

У парламентах світу

АРМІЯ МАЄ ЗАЛИШИТИСЯ?

На черговому засіданні сесії Верховної Ради Вірменії з тривожною заявою виступив депутат Хачік Стамболтян. Він повідомив про початок процесу згортання військ СНД, які дислокуються на території республіки. Вже демонтуються боєголовки з ракет підрозділів ППО, а отже, повітряні кордони республіки виявляться незахищеними, застеріг Стамболтян.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

На політичній арені

НАЗАД, ДО ПЕРЕМОГИ КОМУНІЗМУ

У битву за уми й душі людей знову вступила комуністична партія Таджикистану. Про цю подію повідомив потужний пропагандистський залп — поява у газетних кіосках одразу трьох нових партійних видань (таджицькою, російською й узбецькою мовами). Від попередніх видань, які оголосили про свою незалежність, партія відхрестилася як від ренегатських.

По суті, відбулося дещо подібне до міфічного відродження з попелу птаха Фенікс. Серйозно (а багато хто вважав смертельно) поранена після серпневого путчу в Москві, поставлена під заборону внаслідок жовтневих мітингів у Душанбе, республіканська компартія, здавалося, доживає останні дні. Перейменування її на соціалістичну повинно було де-юре оформити смерть комуністичної ідеї. Але трапилося несподіване: на з'їзді у січні 1992 року приймається рішення про повернення колишньої назви. Почалося відновлення її організаційних структур. А сьогодні, розпочавши випуск друкованих видань, партія повернула й втрачений було важливий засіб пропаганди своїх ідей.

Жоден інший «бойовий загін» колишньої КПРС не зважився на повернення до старої назви. Під різними приводами відбулася трансформація республіканських компартій у соціалістичні, робочі, народні. У чому ж пояснення таджицького феномена?

Пошлюся на думку голови компартії Таджикистану Шоди Шабдолова: «Якщо покласти на шальки терезів історію Таджикистану, починаючи з 1924 року, то позитивне, пов'язане з діяльністю компартії, безсумнівно, переважить припущені помилки». Резон в цьому є. У таджиків на відміну, скажімо, від литовців прихід до влади комуністів не асоціюється з втратою суверенності. Навпаки, вони знайшли нарешті свою державність, втрачену ще в XI столітті нашої ери. Є про що згадати таджикам, і коли мова заходить про розвиток економіки чи соціальної сфери. Вони говорять у таких випадках про надбання. Литовці, навпаки, — про втрати.

Життєздатність компартії Таджикистану обумовила й та обставина, що вона свого часу залучила багатьох соціально активних людей, а також представників впливових родів і станів, які й без партквитка користувалися повагою серед земляків. Не випадково тому партійні лідери сприймалися тут у першу чергу як представники влади, а вже потім — ідеології.

За нерозвиненості у Таджикистані демократичних інститутів компартія виявилася ледь не головною силою, здатною протистояти ісламським фундаменталістам. І в цьому теж одна з причин її життєздатності.

Важко сказати, якою буде чисельність компартії після завершення перереєстрації. Попередні дані по ряду районів Курган-Тюбинської області показують, що кожні 7 з 10 комуністів мають намір і надалі зберігати партійний квиток. Але навіть якщо з попередньої кількості (125 тисяч чоловік) залишиться половина, то у цьому випадку партія являтиме значну силу на політичній арені республіки.

Правда, це буде трохи інша партія, аніж раніше. У своїй новій програмі вона заявила про себе як про партію демократичних реформ, соціальної справедливості і громадянської згоди. Віра в Бога не стане тепер перепоною для вступу до її лав. Приватна власність має в її програмі рівні права з власністю загальнонародною.

Зміни виявилися настільки істотними, що місцеві більшовики - ленінці назвали б оновлену компартію Таджикистану «дрібнобуржуазною й правоопортуністичною, що не має нічого спільного з марксистсько - ленінським ученням».

Душанбе. **Юрій КУШКО.**

Власкори повідомляють

Ташкент

ПРИСТРАСТІ ВИРУЮТЬ, А МОРЕ ВИСИХАЄ

Нещодавно газета «Ерк» («Воля»), орган однойменної політичної партії, надрукувала статтю колишнього відповідального секретаря комітету по врятуванню Аралу. Його голова Шермухамедов звинувачується в корупції.

Днями ще два «комітетчики» — проректор Ташкентського інституту іригації професор Мірзаєв і письменник Ковальов — заявили про свій вихід з цієї організації. Вони зажадали, щоб її голова пояснив, куди пішли мільйони грошей, які пожертвували люди заради спасіння моря, що висихає, а також звідки та як аральського комітету, організації суто громадської, з'явилися різні кооперативи та інші комерційні структури. Відповіді від Шермухамедова поки що немає.

Мовчить і Спілка письменників Узбекистану, під егідою якої було створено цю організацію. До речі, тепер в Узбекистані існує дві спілки письменників. Невелика кількість письменників «пишучих», так вони себе називають, вийшла зі старої творчої організації і створила нову, яка вже зареєстрована у Мінюсті і одержала назву Спілки літераторів Республіки Узбекистан.

Зульфія РАСУЛІ.

Бішкек

ПРИВАТНИЙ БІЗНЕС — НЕ ПРИВАТНА СПРАВА

У Бішкеку відбувся з'їзд Конгресу приватних підприємців Киргизстану. Головними завданнями цієї нової суспільної організації є розвиток підприємливості в республіці, зміцнення співробітництва з зарубіжними діловими колами, боротьба за своє представництво в парламенті й створення в Киргизстані нової економічної системи. Приватні підприємці готові активно підтримати реформи Президента Акаєва, які, на їхню думку, блокуються на різних рівнях партократами, що «перефарбувалися».

Євген ДЕНИСЕНКО.

Москва

МАЙЖЕ НАТУРАЛЬНИЙ ОБМІН

Бартер між містом і селом організували на Саянському алюмінієвому заводі Красноярського краю. На підприємстві стала до ладу імпортна лінія по виробництву ковбаси. А оскільки м'яса зі свого підсобного господарства не вистачає, приймають продукцію в селян. Ті здають яловичину — і одержують готову ковбасу.

До речі, такий бартер у краян здобув глибоку повагу. Адже краще мати ковбасу, аніж порожні гроші.

Володимир БАБЕНКО.

Що нового?

У КОМІСІЇ У ЗАКОРДОННИХ СПРАВАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На одному з останніх засідань обговорювалася концепція встановлення політичних зв'язків з парламентами інших країн. Членам Комісії доручено розпочати конкретну роботу в цьому напрямі.

* * *

Продовжується обговорення кандидатур на посади глав дипломатичних місій у країнах, з якими встановлено дипломатичні відносини. Згідно із світовою практикою, імена кандидатів попередньо не розголошуються.

* * *

Після візиту до Києва офіційних представників Молдови, які попросили Україну відіграти посередницьку роль у врегулюванні конфлікту в Придністров'ї, можливо, найближчим часом кілька членів Комісії візьмуть участь у посередницькій діяльності.

* * *

Представник Комісії народний депутат С. Головатий відбув до США для участі в міжнародному симпозіумі з питань міжпарламентських зв'язків. Він також виступить у Конгресі Сполучених Штатів, Інституті сприяння Організації Об'єднаних Націй, політологічному інституті Кеннона, інших установах, де представлятиме концепцію зовнішньої політики України.

* * *

Наступного тижня Комісія прийматиме делегацію «РЕНД корпорейшн» — відомої американської корпорації, яка займається концептуальними розробками в сфері національної безпеки і є своєрідним «мізковим центром», що консультує Президента США, Раду національної безпеки, інші державні інститути.

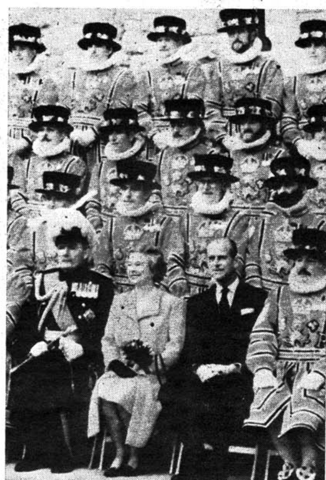
* * *

Найближчим часом розглядатиметься низка законопроектів про дипломатичну службу України, консульський статут. Продовжується робота по створенню посольств. Зокрема, за ініціативою Комісії та Міністерства закордонних справ створюється міжнародний фонд підтримки дипломатичної служби України за участю представників української діаспори, зарубіжних ділових кіл.

Погляд

ВОНИ ЦАРЮЮТЬ, АЛЕ НЕ ПРАВЛЯТЬ

40 років виповнилося відтоді, як на британський престол піднялася Єлизавета II — голова об'єднаного королівства Великобританії і Північної Ірландії, державної Англіканської церкви, володарка багатьох інших високих і почесних звань, титулів. Британці люблять свою королеву. За одностайною думкою оглядачів, протягом усіх 40 років вона не припустилася жодної похибки, гідно справляючись зі своїми обов'язками, символізуючи єдність нації. Королева вважається найбагатшою жінкою у Великобританії, хоча порівняно нещодавно журнал «Економіст» підрахував, що її власний капітал оцінюється «лише» у 50 мільйонів фунтів стерлінгів чи навіть менше. А не в сім мільярдів, як іде поголос. Судячи за результатами опитувань, 75 відсотків її підданих виступають за те, щоб монарх платив податки зі своїх прибутків. Єлизаветі II навряд чи приємні ці погляди, але всі знають, що у будь-якому випадку пресі не личить чекати на які-небудь коментарі від Букінгемського палацу. Британські монархи стоять осторонь від політики. Вони царюють, але не правлять, уважно спостерігаючи за тим, що роблять або ж намагаються зробити «їхні прем'єр-міністри».

На знімку: Єлизавета II зі своїм чоловіком.
Телефото Рейтер — ІТАР — ТАРС.

Точка зору

«ДАВАЙТЕ ПЕРЕКОНУВАТИ РАЗОМ»

Усі найважливіші події минулого тижня в Україні так чи інакше пов'язані з селом. Приступив до виконання своїх обов'язків новий міністр сільського господарства і продовольства України Василь Ткачук. Верховна Рада приймала зміни і доповнення до Земельного кодексу (по суті, приймала новий Земельний кодекс). По всій Україні розпочалася посівна, від успішного проведення якої залежатимуть і наша державність, і наш добробут.

Прокоментувати події, поділитися роздумами щодо подальшого проведення земельної реформи, висловити своє бачення майбутнього українського села ми й попросили Павла Лазаренка, людину, причетну як до законотворчої роботи, так і безпосередньо до сільськогосподарського виробництва. А мабуть, ще й тому, що Павло Іванович — один з реальних претендентів на пост представника Президента по Дніпропетровській області і від нього особисто великою мірою залежатиме, яким шляхом піде аграрна реформа на Дніпропетровщині.

Із досьє «Голосу України»

ЛАЗАРЕНКО Павло Іванович, голова Ради агропромислового комплексу Дніпропетровської області, народний депутат України. Має троє дітей. Найбільше задоволення — працювати в саду. Життєве кредо — робити добро людям.

— Вісім місяців тому на одній з нарад, де були присутні всі голови колгоспів області, я сказав, що колгоспи (в такому вигляді, як сьогодні) не мають майбутнього. Це було «вибухом». Сяк-так вдалося усіх вгамувати, щоб довести розмову до кінця й переконати, що сьогодні сидіти зі старим багажем — самогубство. Моє глибоке переконання: не можна сьогодні розпочинати нову деколективізацію, яка обов'язково призведе до зруйнування всього, що вже зроблено.

Я був у багатьох країнах світу і працював там. Проїхавши понад тисячу кілометрів по США, побачив всього кілька нових, сучасних ферм. Решті по 70—90 років. Саме тоді там бурхливо розвивалося фермерське господарство і приблизно кожні п'ять років удосконалюються техніка і технологія, але ж усе інше є. І якщо б ми свого часу не знищили так звані «куркульські» господарства (а по суті, міцних селян), то сьогодні у нас була б основа для фермерського господарства. І не треба було б нічого вигадувати. Те, що ми розвалили, розібрали, спалили, і було прототипом того, що сьогодні є в більшості розвинутих країн світу.

За тогорічними підрахунками, для створення одного пристойного фермерського господарства в нашій області потрібно було півмільйона карбованців. Сьогодні — у 10 разів більше. Тому варто використовувати і колгоспи-радгоспи, які вже давно існують, і паралельно з ними відроджувати селянське (фермерське) господарство. Щодо колгоспів, то, на мою думку, їх із часом буде акціоновано. Щоб кожний селянин мав свій пай, свою частку (як землі, так і основних виробничих фондів) і сам вирішував, як йому бути далі.

Торік у нашій області було 128 фермерських господарств на площі близько 2,5 тисячі гектарів орних земель. І тільки за два місяці цього року ми створили близько 600 селянських господарств, загальна площа яких перевищує 14 тисяч гектарів. А всього по області відведено 204 тисячі гектарів земель запасу, на яких ми сьогодні маємо повне право створювати селянські (фермерські) господарства. Отже, резерви є, і великі. Та головне питання в іншому. У тих умовах, які створили наш парламент і Кабінет Міністрів, фермерство не виживе. І причини всім відомі: де взяти техніку, запчастини, пальне, будівельні матеріали, де взяти кредити і під який гарант?

У Бельгії до кожного фермерського господарства держава за свій рахунок провела гарячу воду, збудувала дороги. Сьогодні на території колишньої НДР видається 250 тисяч німецьких марок як субсидія для ведення фермерського господарства і 250 тисяч марок — під три відсотки річних. У нас же — плати 28 відсотків! Що таке 100 мільйонів карбованців, виділених для розвитку фермерства? Мільярд 100 мільйонів карбованців потрібно сьогодні лише для Дніпропетровської області. А головне — потрібна реальна допомога з боку держави. Це кредити, позики, субсидії... Це вирішення соціальних питань. Ми скрізь переконуємо самі себе, що фермерство потрібне, але, крім лозунгів і прийнятих законів, нічого не зробили. Воно не відродиться і через п'ять, десять років, якщо не буде реальної, цільової державної програми, реальної допомоги.

Записав **Юрій НЕСТЕРЯК,**
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ЗАШМОРГ НА ШИЇ «ІНДУСТРІЇ»

Малий бізнес

СПОВІДЬ ПІДПРИЄМЦЯ

Чотири роки тому в Запорізькому індустріальному інституті утворено центр НТТМ, який виконав на замовлення заводів регіону дослідження і проекти в галузі металургії чорних і кольорових металів, промислового і цивільного будівництва, промислової електроніки тощо на суму понад мільйон карбованців. НТТМ переріс у мале підприємство «Індустрія», що взяло курс на організацію промислового виробництва наукомісткої продукції. Маємо важливі розробки доцента Юрія Галицького, котрий запропонував спосіб отримання кристалічного вапна в електродуговій печі. Цей продукт очищає рідкі метали і сплави від кисню, сірки, фосфору, інших шкідливих домішок. Промислові випробування переконали виробників: із застосуванням кристалічного вапна з'являється можливість отримання сталі і сплавів дуже високого гатунку. Торік нам дісталося солідне замовлення колишнього Міністерства суднобудівної промисловості, а тепер з нами хочуть мати справу й підприємства колишнього Мінавіапрому. Паралельно з випробуванням нашої продукції ми вирішили налагодити з криворізьким заводом «Схід» випуск керамічних капсул, необхідних для суднобудівних, авіаційних і радіотехнічних підприємств України. Там же налагодимо виробництво спеціальних фільтрів, які забезпечать отримання практично бездефектних відливок.

З комбінатом «Запоріжсталь» створюємо потужності для одержання плавленого вапна, без чого неможливо добитися високої якості сталі.

Зрозуміло, що все це вимагає досить великих вкладень, і ми заощаджували на всьому, щоб закупити необхідне обладнання. Розробили проекти, розмістили замовлення, уклали угоди на постачання стандартного обладнання. У березні минулого року розпочали будівельні роботи на відведених ділянках. Сподівалися на успіх. Та влітку прийшла до нас податкова інспекція Ленінського району і, маніпулюючи системами оподаткування (за минулий рік вони змінювалися кілька разів), що існували для центрів НТТМ до 1 липня 1990 року (з 1 січня 1991 р. ми реорганізувалися в мале підприємство «Індустрія»), стягла з нас за дев'ять місяців діяльності 348 тисяч карбованців. Це практично ставить нас на коліна. І лише завдяки фінансовій допомозі партнерів ми ледь зводимо кінці з кінцями, бо ціни на обладнання з кожним місяцем підстрибують дедалі вище. Хіба такий стан речей вигідний нашій Україні, у якої немає власного виробництва білого електрокорунду, необхідного для тиглів і керамічних форм, які їх потребують сталеплавильні заводи?

Сьогодні ми вже розпочали виготовляти спеціальні вироби для електроакумуляційних печей. Їх виготовляють на Запорізькому заводі супертрансформаторів. Це — екологічно чисті опалювальні пристрої, товари народного вжитку. Сплав «сендаст», необхідний для виробництва звукознімальних головок побутових магнітофонів, отримують у тиглях, виготовлених нашим підприємством. У перспективі — запровадження у виробництво керамічних електропрасок. Але чи залишиться перспектива, коли нас ставить на коліна існуюча система оподаткування?

Юрій ЛАГУНОВ,
директор малого науково-технічного підприємства «Індустрія».

КОМЕНТАР ВЛАСКОРА

Директор «Індустрії» переконує: навіть школяреві зрозуміло — дайте розвинутися підприємству, будуть у нього мільйонні прибутки, будуть і вагомі надходження до бюджету. Юрій Лагунов вважає, що йому заважають набрати висоту і причетні до цього працівники різних рівнів державної податкової інспекції Запоріжжя.

Та чиновник — виконавець. А вся справа у відсутності єдиного закону (а не безлічі постанов) про оподаткування малих виробничих підприємств. Лише торік державна податкова інспекція 4 (!) рази переглядала методику оподаткування, бо «згори» надійшли чотири різні інструкції. Зараз тішимося ілюзією: держава нібито поповнила свою казну за рахунок відрахувань з малих підприємств. А чи подумав хто «нагорі», скільки надійде податків у цьому році? Та ж «Індустрія» просто не зацікавлена в нарощуванні обсягів виробництва і отриманні високих прибутків. Може, працівники податкової інспекції проявлять мудрість і знімуть штрафні санкції з малого підприємства — воно розправить плечі, і держава отримає набагато більше грошей, а споживачі — товарів.

Олександр МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Запоріжжя.

Вінницький насіннєвий завод закінчує підготовку та відвантаження дев'яти областям України 35 тисяч центнерів насіння цукрових буряків і 7 тисяч — Молдові. Усе насіння — районованих сортів високих посівних кондицій, оброблене захисно-стимулюючими речовинами, в тім числі значна його частина — інсектицидами.

Усе замовлення буряківників завод, як і в попередні роки, виконав якісно і в строк.

До сезону 1991—1992 року було замінено одну із шведських ліній шліфування насіння на німецьку фірми KWS, що поліпшило якість. Контакти з німцями передбачають подальше вдосконалення технології, підвищення автоматизації процесів.

На фото: відвантаження насіння буряківникам.

Фото Анатолія ГОРДІЄВИЧА.

Факт і коментар

СЮРПРИЗ З ОПИТУВАННЯМ

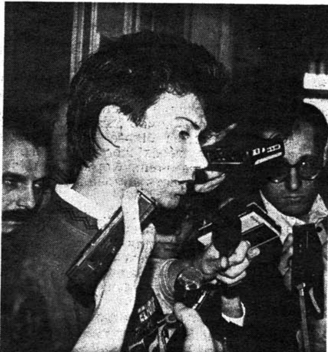
У Новгород-Сіверському районі проведено опитування селян. Результат його виявився для всіх несподіваним: 11760 з них бажають узяти ще землі! Причому 400 — по два і більше гектарів. Що й казати: ось і вір після цього скептикам, які сумніваються у хліборобських можливостях сучасного селянства. До того ж у 232 господарствах хотіли б мати трактори, у 29 — мотоблоки, в 145 — робочих коней. Як же згадані бажання узгоджуються з реальністю? З таким запитанням звернувся до начальника районного управління сільського господарства і продовольства В. Сичова.

— Думаю,— сказав він,— що всі заяви селян про наділення землі будуть задоволені. У районі передано Радам уже 5600 гектарів угідь. Почався їх розподіл. Отримали землю два фермери. Через кілька днів будуть створені ще три фермерські господарства. Якщо з об'єктивних причин і дорожнечі техніки не дуже-то можемо порадувати бажаючих її придбати, то всіляко допомагаємо збільшити кількість живності на подвір'ях селян. Останнім часом їм продали 17100 поросят, 226 тисяч молодняка птиці.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернігівська область.

У СЛІДСТВА — ЧОТИРИ ВЕРСІЇ

трагічної загибелі народного депутата України Вадима Бойка. Яка з них ближче до істини?

Бог — свідок, що я не хотів передчасно торкатися цієї делікатної теми — причин трагічної загибелі колеги-журналіста, народного депутата України Вадима Бойка. Навіщо зайве ятрити рани батьків і друзів, «плутати карти» слідства, повторювати різноманітні чутки і версії, у яких вправлялося чимало газетярів. Пригадуєте, одна київська газета безапеляційно подає цю трагедію як терористичний акт, інша натякає на якісь валютні відтінки справи, третя...

Минув місяць роботи оперативно-слідчої групи, і заступник Генерального прокурора республіки Валерій Даниленко знову зібрав її членів на нараду. Він вважає, що настав час розвіювати ореол таємничості і загадковості, якими з «легкої руки» преси обростає ця трагедія. Сьогодні слідчі уже можуть багато що повідомити громадськості, хоч, звісно, не все, що знають, просять засоби масової інформації утримуватись від публікацій неперевіреної інформації з цієї справи.

Оперативно-слідча група, яка останнім часом поповнилася ще трьома оперативними працівниками (а всього у ній 9 чоловік), опрацьовує чотири версії причин трагедії.

Перші три: необережне користування побутовими електроприладами, самозагоряння і вибух телевізора чи іншого побутового електроприладу, неправильне зберігання займистих матеріалів, зокрема нафтопродуктів (бензину, наприклад). Четверта — підпалення з метою помсти за журналістську і депутатську діяльність.

Перевіряючи останню версію, слідчі оглянули робоче місце В. Бойка у постійній Комісії Верховної Ради України, ознайомилися з його творчим доробком на українському телебаченні, зокрема як старшого редактора молодіжної студії «Гарт». Переглянуто аудіо- і відеоматеріали, друковані тексти, над якими він працював. Частину з них вилучено для детальнішого аналізу.

Звісно, виходили з того, що, крім оприлюднених журналістських і депутатських досліджень, у В. Бойка могли бути і сенсаційні, викривальні заготовки. Про таке ж, пригадується, говорив незабаром після трагедії і народний депутат Степан Хмара.

Слідчі з'ясовували це у тих, хто був з Вадимом у тісних дружніх стосунках, зокрема з одним народним депутатом України, чи не найближчим його приятелем по парламенту. Вони вважають, що якби такі матеріали Вадим мав, то, напевне, поділився б з ними хоча б натяком...

Слідство намагається окреслити коло близьких знайомих потерпілого і всіх, хто останнім часом з ним спілкувався, вийти на можливі конфліктні ситуації, які могли б зіграти фатальну роль. Так «виплив» конфлікт, що стався торік влітку між Вадимом і провідницею поїзда Київ — Берлін. Стверджують, що Вадим гостро зреагував на нього і навіть казав, що життя його було під загрозою. Провідницю допитано, криміналу не виявлено.

З ким підтримував постійні ділові відносини? Це товариші студентських літ, серед них іноземець, який начебто займається тут бізнесом, акредитована у Києві журналістка однієї з закордонних газет. Майже усіх їх допитано, з'ясовано, що кільком господар квартири довіряв ключа від неї.

Немаловажно було відтворити останній день життя Вадима: чим займався, з ким зустрічався. Бачили його у Верховній Раді, звідки забирав свій дипломатичний паспорт, потім у колег-журналістів і, нарешті, як о 17 годині (плюс мінус 10—15 хвилин) збігав ескалатором на станції метро «Хрещатик». І тут не все «на місці» — «випадає» дві години (де, що робив упродовж них?), суперечливі показання свідків.

Не знімали з рахунку й вибуховий пристрій, який міг бути причиною трагедії. Однак його решток при огляді місця трагедії не виявлено. Не виявлено, як встановили судмедексперти, сторонніх предметів і в тілі покійного. Та остаточну відповідь на це можуть дати лише експерти.

На експертів найперша надія. У справі призначено аж одинадцять експертиз, з них дві судово-медичні, дві хімічні, дактилоскопічна, пожежно-технічна... І на це потрібен час, особливо за нашої сьогоднішньої бідності. Але висновки однієї з них — судово-медичної — уже є і дають однозначну відповідь на запитання про причину смерті Вадима. Вона настала внаслідок високих термічних впливів на організм в зоні горіння в стані шоку.

А якщо коротко, причина смерті — вогонь.

Адже на початку пожежі Вадим був живий. Він дихав тим розпеченим повітрям-вогнем, про що свідчать опіки верхніх дихальних шляхів, кіптява в гортані, бронхах...

Але вже тоді він міг бути непритомним... Причому до такого стану його могли довести зловмисники і підпалити? Цього відкидати не можна, і я допитувався про це в судмедексперта В. Рака, який представляв своїх колег на засіданні слідчої групи. Віктор Якович вказує на те, що гістологічні дослідження виявили елементи кіптяви у судинах головного мозку й тканині печінки. Потрапити туди вони могли з потоком крові завдяки активному диханню. Судячи з того, що потерпілий був живим у зоні горіння недовго (про це свідчить ступінь опіків дихальних шляхів), то його дихання, виходить, було активним.

Тоді чому ж потерпілий не рятувався хоча б втечею із кімнати?

Очевидно, пояснює експерт, причиною був шок, морфологічні його ознаки спеціалісти виявили також.

До речі, тіло покійного лежало за тридцять чотири сантиметри від замкнених зсередини дверей, а на самих дверях, поблизу замка, зафіксовано пошкодження, вчинені зсередини кімнати...

Але хоч би що там було, пожежа і вибух (чи вибухи?), які викинули з кімнати геть легкі речі, знищили майже все, що там було,— факт незаперечний.

Що стало їхньою причиною?

На сьогодні слідство має свідчення, що в кімнаті не завжди було гаразд із електроосвітленням, господареві доводилося викликати електрика. «Барахлив» телефонний автовідповідач... І нарешті, не слід скидати з рахунків й телевізор, про вибухові можливості яких ми стільки начувані. На запити слідчих надійшли відповіді з міського та Головного управління пожежної охорони МВС. Як з'ясувалося, був випадок вибуху «Електрона» третього покоління у 1988 році. А вибухів таких телевізорів, тільки четвертого покоління, з південнокорейською трубкою телескопа, не зафіксовано... Запити надіслано й на адресу інших спеціалістів, зокрема і до Львова, де виготовляють такі телевізори. І, звичайно ж, слідчі чекають слова експертів. Саме вони мають сказати, що було раніше: пожежа у кімнаті, а вже від неї і вибух телевізора, чи навпаки...

І, нарешті, не знімається й версія із загорянням від іскри з електропроводки чи з тих же електроприладів, випарів бензину або інших нафтопродуктів у кімнаті, на запахи яких вказують свідки.

Логіка тут є. Вадим, як і інші народні депутати, свого часу придбав легковий автомобіль і тимчасово зберігав його у гаражі Верховної Ради. Чи не міг він, як і кожний власник авто, запасатися хоч кількома десятками літрів гостродефіцитного пального, щоб, скажімо, відігнати авто до батьків. Паливний бак машини виявився майже порожнім. Балкона в квартирі готельного типу, де він міг би зберігати каністру з бензином, не було, підвалу — також...

Отже, у справі трагічної загибелі В. Бойка нам достеменно (хочеться вірити) відомо два факти: медична причина його смерті і відсутність у слідства фактів кримінального характеру.

Слідство триває.

Анатолій БЕНЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

«Я НЕ МОГЛА НЕ БУТИ УКРАЇНКОЮ»

«Нашого цвіту — по всьому світу»... Хвилюючу глибину цього крилатого вислову можна відчути лише тоді, коли зустрічаєшся з такими чудовими людьми, як українка з Канади Євгенія ПАСТЕРНАК. Невтомна, сподвижницька благочинна діяльність пані Євгенії переконливо свідчить, що такі добродії — справді цвіт української нації.

Закономірно, що Фонд культури України саме її нагородив премією Володимира Винниченка 1992 року. Незважаючи на вкрай насичену програму перебування у нашій країні, Євгенія Михайлівна знайшла час, щоб дати інтерв'ю «Голосу України»:

— **Пані Євгеніє, що являють собою пансіони для літніх українців у Торонто? Чим викликаний такий величезний інтерес до них представників інших етнічних груп у Канаді?**

— Насамперед наших відвідувачів — а це італійці, греки, японці, євреї, німці, англійці — зацікавлює культура нашого народу, яка дуже відрізняється від їхньої. Це проявляється і в мистецтві, і в розмаїтті народних звичаїв, навіть у національному харчуванні. Коли гості потрапляють до етнографічного музею пансіону, то дивуються, що його літні мешканці самі створюють ці шедеври — барвисті вишивані рушники, чарівні писанки, розкішний національний одяг, яскраві художні картинки з українського життя. Мистецькі роботи мешканців наших домів для старших п'ять разів завойовували перше місце на Канадській національній виставці.

Взагалі, наші пансіони є невеликим «острівцем України». Особливо нагадує рідний край дім на Роял Йорк Роуд в Торонто. За модерним архітектурним ансамблем росте тихенький садок, такий звичний і любий для української душі, невеликий город і навіть пасіка з синьо-жовтими вуликами. Обслуговуючий персонал спілкується з мешканцями лише українською мовою, до меню включені борщ, вареники, голубці і багато інших українських страв...

— **Розкажіть, будь ласка, як ви купували перший будинок на Гай Парк Гарденс в Торонто.**

— О, це було дуже важко з фінансових причин. Я навіть радилася з чоловіком, чи не продати нам свою хату, аби владнати справу... Неймовірними зусиллями було зібрано 7500 доларів. Ми ходили по оселях українців, влаштовували «чаї», що теж приносило якусь копійку. При цьому жодного разу не звернулися до інших національних общин за грошовою допомогою, бо вважали, що українцям має допомогти своя громада.

Доводилося дуже важко працювати, іноді по 12—16 годин на добу. Багато виступала — по телебаченню, радіо, в газетах: постійно переконувала співвітчизників, що необхідно більшою увагою оточити літніх людей, створити їм затишні домівки. Багато добровольців працювали зі мною без жодної винагороди лише тому, що справді перейнялися цією ідеєю.

Коли ми нарешті викупили цей дім, я думала, що мені забракне сил на його впорядкування. Та потім упевнилась — якщо ви щось дуже хочете зробити і вважаєте, що така справа конче необхідна для громади, це окрилює вас, додає нових сил.

Найвищою оцінкою нашої роботи були численні прохання літніх українців дати їм місце в пансіоні. Вже тоді ми зрозуміли, що одним будинком не можна обмежуватись, треба будувати ще. Наша наполегливість і завзятість дали змогу дістати на другий будинок вже 500 тисяч доларів від федерального уряду.

Я ніколи не переставала агітувати за це добродійне діло. Важливо, щоб люди не просто давали гроші, а були переконані у необхідності самої справи. Як виявилось, українську громаду треба було лише розворушити, показати, що ми солідно працюємо, і тоді вона повірила в нас, почала діяти.

— **Пані Євгеніє, ви побували в кількох пансіонах тут, на Україні. Які у вас виникли враження, побажання?**

— Я відвідала три таких будинки. В одному, що під Києвом, мене дуже приємно вразили люди, які там мешкають і працюють, природа довкола будинку. Щодо облаштування його, то тут є ще багато роботи. Порівнювати його з нашим торонтійським, на жаль, поки що не можна. Під час поїздки до Львова я теж побувала в одному пансіоні. Він і зачарував, і розчарував мене. Зачарував, звичайно ж, людьми; взагалі, тут у мене було безліч зворушливих зустрічей. А розчарував своїми умовами. Коридори і кімнати нагадують швидше казенний дім, аніж місце відпочинку для літніх людей.

У нас ми не можемо дозволити такого. Повинні бути просторі кімнати, вітальні, місця дозвілля. Якщо до людей ставитися з турботою, любов'ю, вони веселішають, співають, їхнє життя наповнюється новим змістом.

— **А чи можливе проведення якихось спільних семінарів, вивчення досвіду працівників ваших пансіонів? Адже для наших літніх людей такі будинки також повинні бути затишним куточком, а не казармою.**

— Так, досвід — це цікава, потрібна справа. На жаль, нині перед Україною стоять нагальніші потреби — нагодувати народ, вижити в умовах ринку. Братися у цей час за спільні програми — означало б потерпіти фіаско. Тому трохи зачекаємо, але згодом серйозно займемося цим питанням.

— **Пані Євгеніє, у чому, на ваш погляд, причина успіху українців у Канаді?**

— Гадаю, вона дуже проста і полягає в національному духові. Приїхавши до Канади, я не могла не бути українкою — жити без наших звичаїв, мови, пісень. Український народ дуже працьовитий, винахідливий, талановитий, що й довели наші земляки в еміграції. Вірю, що й на батьківщині будуть створені всі умови для розвитку вільної праці!

— **Скажіть, мабуть, скучили вже за Канадою?**

— Так, треба їхати, бо якщо ще трохи побуду в Україні, то не зможу її залишити.

Розмову вів
Анатолій ВАСИЛАШКО.

«ВІЧЕ» — ЖУРНАЛ БЕЗ ІЛЮЗІЙ

Виходить у світ перший номер видання Верховної Ради України

ТОВАРИШ по обідній черзі до вбогого буфетного прилавка днями поскаржився: «Намотавсь у вихідний на дачі — ніг не чую. А тут ще з сусідом — чиновником солідного рангу — горшки побив. Розумієш, я ж і в гадці не мав образити його. Просто запропонував жартома назвати спільну стежину — імені 1 грудня. Той втупився: «А це що за день — 1 грудня?» Ну, я й сказав йому дещо...».

Прислухаймось, придивімося. «Дещо» й сьогодні випліскується з такою благородною енергією, цілком щирою, од серця, що ловиш себе на думці, а й справді: як довго ще ілюзія загалом справедливих слів про історичний шанс, котрий подарувала нам доля, замінятиме нам мудру функцію плуга? Чи не підміняємо іноді наслідок причиною, здобуття свободи «для» — свободою «від»?

Невідомо, наскільки професіонально й добросовісно вершить свої службові обов'язки той чиновник, що мав необачність виказати свою пригальмовану реакцію. Цілком імовірно — не гірше тих, хто багато рвійніше декларує свою відданість рішенням всеукраїнського віча того грудневого дня. Суть не в цьому.

Суть у тому, що діалектика взаємозв'язку злободенних і довготривалих завдань має підступну особливість — велика мета витісняється з буднів клопотами куди невідкладнішими, а то й суєтнішими. Виникає феномен своєрідної пастки, коли губиться, непомітно розчиняється сама першооснова цієї мети, бо не тільки окрема людина, але й суспільство ще не має навичок прогнозувати день завтрашній, передбачити хоча б мінімум тих гуль і синців, що нас чекають.

Час і жорсткий розвиток подій потверджують ці очевидності. Настає пора, коли набуття цих навичок треба планувати, організовувати, коли хочете — плекати. Треба створити своєрідну службу громадського передбачення — академічних чи й державних інституцій тут не досить. Як замало і самого наміру «проскочити» крізь європейські епохи і пред'явити себе світові як модель такого ладу, що спирається на розум і закон, справедливість і власність. Питання питань — як створити, як репрезентувати, одне слово, як цього досягти на ділі? І головне: де взяти креслення цих вистражданих намірів, якими політичними й теоретичними орієнтирами вивіряти курс на розбудову вільної України? Не варто себе обманювати: історично обумовлене наше неуцтво в питаннях парламентських передбачень і прогностичних випереджень, наш традиційний хвостизм, коли сліпо копіюємо чужий досвід — все це аж ніяк не зекономить нам ні зусиль, ні коштів, ні народного терпіння.

Так виник задум «Віча», його суть і завдання.

ДУМАЮЧИ в ці дні про майбутнє нашого журналу, осмислюючи концепцію і кожний його розділ зокрема, ми не можемо, не маємо права не заявити: так, ми — видання Верховної Ради України. Так, до певної міри ми залежні. Однак від кого і від чого? Якщо абстрагуватись од умови, що ідея демократично обраної влади виростає з потреби прямої соціальної дії суспільства; якщо розбудженою гідністю цього суспільства в особі народних обранців цивілізуватимуться не тільки групові, партійні, а й звичайні людські пристрасті у спокусливих лабіринтах законотворення; якщо, нарешті, в тісній букві закону будуть закладені такі основи демократії і ринкових відносин, за яких відімре ганебний інстинкт недалекого минулого — присідати злякано, як тільки влада ворухне бровою, і будь-яка форма наруги над людиною стане просто невигідною і небезпечною для самої держави,— хіба хтось буде проти такої залежності?

Наведеними фрагментами нашого бачення механізмів парламентаризму не вичерпується проблематика журналу. Безумовно, її розширять самі народні депутати, правознавці, господарники, бізнесмени. Безумовно, ми маємо намір стати відкритою трибуною демократичних сил, а доказовість, науковість, добросовісність, коротше, незашореність думки стануть своєрідною перепусткою на сторінки видання. І не тільки. Auditur et altera pars — слід вислухати і другу сторону. Щоб було видно, хто є хто і як під виглядом вищого одкровення проблеми відродження України трактуються щонайменше як сепаратизм.

Дати відчути людям кінця XX сторіччя свій родовід, голосами історії, сповненими гіркоти і тривоги, донести до нинішніх поколінь драматизм психології малоросійства, засторогу від національного розбрату, але й од спокуси люмпенських шапкозакидань, — в цьому вбачаємо одне з найголовніших своїх завдань. Не кажучи вже, що журнал рішуче стане на захист людини, її внутрішнього духовного простору, як і зовнішнього, ясна річ, теж.

Не обійде журнал увагою і перші паростки ринкової економіки, розповідаючи про цивілізовані форми підприємництва і людей, котрі його розвивають. Ми сподіваємося, що з вашою допомогою «Віче» стане справжньою радою небайдужих і компетентних людей, а зворотний зв'язок забезпечить приплив конструктивних ідей і пропозицій.

Якими будуть способи їх реалізації, остаточна структура журналу і взагалі його обличчя — покаже час. Нам же хочеться запевнити: попри всі приниження бідністю, що оточує нас звідусіль, попри моторошні деталі минулого й не зовсім рельєфне, скажемо так, майбутнє, «Віче» не зіб'ється на дешеву істерику чи вірнопідданське трюкацтво. Бо вірність походить од віри.

А ми віримо у щасливу зірку України. У її талановитий, хоч і битий-перебитий, проте так і не манкуртизований народ. Ми віримо у вашу, шановний читачу, підтримку, яка, сподіваємось, стане постійною.

Хай же не розминуться наші дороги!

Ігор СКРУТЕНЬ,
головний редактор журналу.

Індекс журналу українською мовою — 74254, російською — 74255. Для тих, хто хоче одержувати його починаючи з квітня, слід оформити передплату вже тепер. Вартість квартальної передплати — 24, піврічної — 48 карбованців. Не для рекламного тиску — уроздріб «Віче» коштуватиме дорожче.

Спорт

СТАРТУЮТЬ ВСЕУКРАЇНСЬКІ СІЛЬСЬКІ

І раніше спорттовариство «Колос» проводило комплексні змагання сільських атлетів. Але нинішні Всеукраїнські спортивні ігри — змагання особливі. Їх присвячено річниці проголошення незалежності України, і вони ставлять за мету відродження її самобутніх національних традицій, які неодмінно включали молодечі ігри сильних і добрих людей. Передбачається також участь представників українців, які мешкають тепер за межами своєї Батьківщини.

Всеукраїнські ігри проводитимуться лише з тих видів спорту, які здавна популярні на селі — з футболу, боротьби, веслування на байдарках, важкої атлетики, шосейних велогонок, гирьового та кінного спорту. Спершу пройдуть змагання в колгоспах, радгоспах, на підприємствах агропромислового комплексу, потім — районні та обласні ігри. А фінальні змагання відбудуться у вересні на спортивних базах Київщини.

Зрозуміло, організувати й провести такі масштабні старти одним спортивним керівникам було б не під силу. Проводяться вони за спільним рішенням ряду солідних організацій, серед яких Міністерство сільського господарства, Рада колгоспів, Центральний комітет профспілки працівників АПК, Держкомітет із соціального розвитку села. Вони рекомендували всім обласним та районним виконкомам, усім підрозділам АПК активно підтримати ідею ігор. До оргкомітету по проведенню Всеукраїнських сільських, який уже провів своє перше засідання, увійшли керівники всіх господарських, профспілкових, громадських організацій, які кровно зацікавлені в зміцненні здоров'я сільських жителів засобами фізкультури і спорту.

Безперечно, сільське господарство переживає тепер важкі часи. Але саме в цих умовах сільським трудівникам необхідна зарядка бадьорістю, а всім мешканцям села — можливість «зняти напругу» на захоплюючому спортивному святі. Всеукраїнські сільські спортивні ігри намічено провести з максимальною динамічністю і без будь-якої помпезності. Їхні організатори сподіваються, що змагання стануть потужним імпульсом для сільського спортивного руху, сприятимуть зміцненню здоров'я працівників сільського господарства, підвищенню їхньої працездатності.

Олександр МАЛИШЕНКО.

Футбол. Перша ліга

ПОЧАТОК РАДУЄ

Працівники Федерації футболу України, мабуть, першими відчули, наскільки зріс інтерес і болільників, і журналістів, і спеціалістів до національного чемпіонату. Наприклад, Володимир Трошкін, який був на зв'язку у Федерації, не встигав відповідати на запитання журналістів, телефонні дзвінки з різних міст України. І ми вдячні йому за те, що він знайшов час для короткого коментаря. Отже, слово Володимиру ТРОШКІНУ:

— Перш за все відзначив би таку обставину: на стадіони ходить більше болільників, ніж торік. Зараз у середньому за кожною грою спостерігає 4—5 тисяч глядачів. Це радує. Ще б я звернув увагу на виступи мукачівського «Приладиста», який на старті здобув дві перемоги над сильними суперниками. Стартувала в чемпіонаті команда «Динамо»-II. Кияни вистояли проти сильного суперника в Алчевську. А от друга команда «Чорноморця» вдома програла. У мене є підозра, що одесити знімуть свою команду із змагань. До речі, кілька днів тому це зробили керівники «Дніпра». Такі втрати засмучують. А в цілому — старт чемпіонату цікавий.

Ці слова фахівця можуть підтвердити численні прихильники дебютанта «Кристала» з Чорткова. Цей клуб у першому матчі приймав «Верес». Не було меж радості гравців та болільників, коли Перепелиця на 26 хвилині забив м'яч у ворота гостей. Та вона одразу затьмарилася: досвідчені футболісти Рівного розпочали з центру поля, і Черниш зрівняв рахунок. У другому таймі суперники обмінялися голами. Спочатку відзначився Мехов (50, «Верес»), а за дев'ять хвилин до фінального свистка Бакланов вирвав почесну нічию — 2:2.

У своєму стартовому матчі очаківська «Артанія» перемогла 1:0 команду «Шахтар»-II з Донецька. М'яч забив Бугай. Характерна деталь: на стадіон невеличкого курортного міста прийшло 5 тисяч глядачів.

Цікавий поєдинок відбувся у Мукачевому. Після перемоги «Поділля» у Дрогобичі господарі поставилися до команди Григорія Іщенка дуже серйозно. І перемогу їм приніс удар Мацюпи на 24-й хвилині. На похвалу заслужили і футболісти «Хіміка» з Сєвєродонецька, які виступали в Одесі. На 55 хвилині Бублик забив переможний м'яч — 1:0.

Завтра відбудуться матчі третього туру.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

ФЕДЕРАЦІЯ ВИРІШИЛА...

Міжнародна федерація з мотоспорту вирішила 15—16 серпня провести на Буковині сьомий етап чемпіонату світу з мотокросу. Для змагань обрано трасу поблизу мальовничого надпрутянського села Остриця (Герцаївський район), де вже не раз силами мірялися найкращі мотоциклісти світу.

За попередніми заявками, першість виборюватимуть представники вісімнадцяти країн — Англії, Нідерландів, Франції, Данії, Бельгії та інших

Ядро збірної України складатимуть кросмени чернівецького професійного клубу «Буковина» — кількаразові чемпіони колишнього Союзу.

Оргкомітет з проведення цих престижних змагань очолив голова Чернівецької обласної Ради народних депутатів Іван Гнатишин. Фінансову підтримку надасть колектив машинобудівного заводу.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети,

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж у березні 363352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311050.

1 2 3 4 5 6 7 8 9